

Nyomtatott és online sajtó

Három tudományos kötet jelent meg az emlékévekhez kapcsolódva

2021. október 25. – MTI, Webrádió, felvidek.ma, Pannon RTV, Magyar Szó

Az elmúlt időszak három emlékévéhez, Mátyás királyhoz, II. Rákóczi Ferenchez és Szent Lászlóhoz kapcsolódó kötetek jelentek meg a Bethlen Gábor Alapkezelő gondozásában. "Célunk volt, hogy az emlékévekben tartott rendezvények, konferenciák mellett maradandó lenyomatot hagyjunk az utókor számára. A könyvsorozattal mintegy olyan családi relikviákat adunk ki, amelyek generációkról generációkra adódnak" - mondta Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes a kötetek ünnepélyes hétfői budapesti bemutatóján. Mint kiemelte, a sorozat könyvei megfelelnek a legmagasabb tudományos elvárásoknak, a fejezeteket a legkiválóbb szaktörténészek írták. Semjén Zsolt szerint a kötetek fontos és közérdeklődésre számot tartó történelmi kérdésekben nyújtanak eligazítást. "Azért csináltunk emlékéveket és azért adunk ki könyveket nemzetünk nagyjairól, hogy a történelmi tanulságokat le tudjuk vonni. Ezek heroikus példát is adnak számunkra magyarságból, megmaradni akarásból. A könyvek elkerülik a nemzeti romantikát, de azt is, hogy deheroizálással próbáljuk kétségbe vonni nemzetünk nagyságait" - jelentette ki köszöntőjében Semjén Zsolt. A miniszterelnök-helyettes úgy vélte, a könyvek a nemzeti elkötelezettség mellett a közép-európai egységet is felmutatják. Ezzel kapcsolatban utalt Rákóczi esetében a szlovákokkal való sorsközösségre is. Egy kérdésre válaszolva a miniszterelnök-helyettes támogatásáról biztosította a kötetek angol (Mátyás király esetében a román, Rákóczi vonatkozásában a szlovák) nyelvre fordítását, és azok külföldre juttatását.

Csikmenaságon átadták a magyar állam támogatásával felújított Adorján-kúriát

2021. október 25. – MTI, Krónika, maszol.ro

Csikmenaságon átadták a magyar kormány által létrehozott és finanszírozott Rómer Flóris-terv keretében megújult Adorján-kúriát – közölte hétfőn a Hargita Népe napilap. Az 1797-ben épült, majd 1839-ben kibővített kúriát a csíki székely népi építészet egyik legszebb emlékeként tartják számon. Az épületet a 80-as évek óta nem lakták, állapota folyamatosan romlott, míg 2001-ben a Csíki Műemlékvédő Egyesület vásárolta meg. Teljes felújítása 2004-ben kezdődött el, a magyar kormány által létrehozott Rómer Flóris-terv keretében. A vasárnap délutáni avatóünnepségen Albert Homonnai Márton építész, a Csíki Műemlékvédő Egyesület elnöke úgy vélte: a csíki székely népi építészet legszebb emléke éledt újjá. Lukács Bence Ákos vezető csíkszeredai konzul kiemelte: az erdélyi arisztokrácia századokon át épített maradandó lakhelyeket, ezek pedig nemcsak az adott család, hanem az egész vidék jelképévé váltak. Kiemelte: a Rómer Flóris Terv keretében 81 templom, kúria és kastély újult meg az elmúlt évtizedekben a Kárpát-medencében.

Tisztelgés Nagyváradon 1956 hősei és áldozatai előtt

2021. október 25. – Bihari Napló

Az 1956-os forradalomra, a szabadságharc hőseire emlékeztek szombat délelőtt a Partiumi Keresztény Egyetem belső udvarán. A megemlékezésen ünnepi beszédet mondott Moldován Gellért Lajos, az Erdélyi Magyar Néppárt nagyváradai szervezetének elnöke, illetve Csomortányi István, az EMNP országos elnöke.

Székelyföldi pityókatermesztés: sikeres beruházásokat és új lehetőségeket ismertettek Gyergyóban

2021. október 25. – maszol.ro

Gyergyószentmiklós határában mutatták be hétfőn – a magyarországi állami támogatással működő – Pro Economica Alapítvány által létrejött, pityókatermesztéssel kapcsolatos mezőgazdasági beruházásokat. A korábban bejelentett pityókafeldolgozó üzem elérhetőségeit is ismertették. A Pro Economica Alapítvány az elmúlt időszakban mezőgazdasági termeléshez és feldolgozásokhoz nyújtott támogatást a székelyföldi gazdáknak. A sikeresen pályázók száma 4659, és az alapítvány által kifizetett összeg meghaladja a 243 millió lejt (18 milliárd forint). A pályázók között azok száma, akik közvetlenül pityókatermesztéssel foglalkoznak, meghaladja a 430-at – írja közleményében az alapítvány.

Őrtüzek helyett idén is mécsek világíthatnak a legtöbb helyen Székelyföld autonómiájáért

2021. október 25. – szekelyhon.ro

A tavalyihoz hasonlóan idén is tömeg nélkül emlékeznek Székelyföld autonómiájának napjáról október 31-én: ahol nem lesz lehetőség közös máglyagyújtásra, ott a lakosok otthonaik ablakába kihelyezett gyertyával jelezhetik az együvé tartozás fontosságát. Közleményben Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács elnöke azt tanácsolja, hogy az érdeklődők otthonaik ablakába kihelyezett gyertyákkal, kitűzött székely zászlóval, udvaron felállított lármafával, vagy máglya gyújtással, esetlegesen bármilyen más kreatív magánkezdemenykezéssel és az arról készült fényképpel jelezzék az együvé tartozás erejét.

Emlékezetes jubileum: a „selyések” remekeltek a Gloria Victis - versenyen

2021. október 25. – ma7.sk

Talán annál méltóbb módon nem is ünnepelehetnék volna meg az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc 65. évfordulóját a komáromi Selye János Gimnázium diákjai, minthogy az egyik csapatuk a 2. helyen végzett a Rákóczi Szövetség hagyományos Gloria Victis történelmi vetélkedőjén. A közös sikerükről Elek József felkészítő tanár tájékoztatta a Ma7-et. Az immár negyedszázados múltra visszatekintő, összmagyar viadal a fiatalok történelem- és nemzettudatát is hivatott erősíteni. A „selyések” minden évben megmérettetnek, s már

többször is kiérdemelték a 3. helyet. Az idei időutazás során az Árpádok nyomába eredtek, középkori történelmünk első századaiba. A Covid-19 világjárvány miatt az aktuális versenykiírás még online módon történt, de a folytatáson már személyesen lehetek jelen. A Kajan Dóra, Tóth Ákos, Szalai Adrián összetételű Csodaszarvasoknak és a Vankó Izabella, Ember Mónika és Simonics Réka alkotta Invicta elnevezésű csapatunknak is sokadmagával együtt, a pénteki közép-döntőben egy komoly feladatgyűjteményt kellett megoldania.

A szlovák termőföld valódi védelme, vagy csak magyarelles hangulatkeltés?

2021. október 25. – Új Szó

A szlovákiai termőföld védelmének a jogosságát az ágazati szakmai szervezet és a felvidéki magyarok politikai képviselője sem vitatja, a magyar kormány időközben visszavont földvásárlási terveire adott szlovák választ azonban magyarelles hangulatkeltésként értékeli. A szlovák földművelésügyi tárca a múlt héten jelentette be, hogy elkészült a magyar kormány szlovákiai földvásárlási terveit megakadályozni hivatott ellentörvény-javaslatával. Az Orbán-kormány a magyarországi mezőgazdasági vállalkozók külföldi terjeszkedését szerette volna elősegíteni az erre a célra létrehozott 400 millió eurós magántőkealappal, a szlovák fél, elsősorban Ivan Korčok külügyminiszter heves ellentámadását követően azonban lemondott erről az elképzeléséről. A magyar visszakozás ellenére Samuel Vlčan földművelésügyi miniszter eleget tett Korčok kérésének, és kidolgozta a mezőgazdasági földek tulajdonjogát szabályozó 140/2014-es számú törvény módosításvajdaságát, amely ugyan egyelőre a kormánypártok egy részének a tetszését sem nyerte el, létrehoztak azonban egy bizottságot, amelynek a feladata, hogy finomítson a részleteken. A felvidéki magyar gyűjtőpárt, a Szövetség szerint a földvásárlás magyar vonatkozású része ugyan elvesztette az aktualitását, hiszen a szlovák külügyminiszter felvetésére Magyarország az említett alap megszüntetésével reagált, a témának azonban több tanulsága is van.

A boszniai Szerb Köztársaság vezetőivel tárgyalt Pásztor István

2021. október 25. – Magyar Szó, Vajdaság Ma, Pannon RTV

Fennállásának 30. évfordulóját ünnepelte ma a boszniai Szerb Köztársaság Nemzetgyűlése Banja Lukában. Az ünnepségen részt vett Pásztor István, a tartományi képviselőház elnöke és Nikola Banjac, a tartományi képviselőház főtitkára. Az ünnepi ülés megkezdése előtt Pásztor István és Ivica Dačić szerb házelnök külön találkozott Željka Cvijanovićyal, a boszniai Szerb Köztársaság elnökével és Nedeljko Čubriloovićyal, a boszniai Szerb Köztársaság házelnökével. A találkozók ismét hangsúlyozták a Szerb Köztársaság és a boszniai Szerb Köztársaság közötti szoros kapcsolatok fontosságát. A Željka Cvijanovićyal tartott találkozón a Szerbiában és a boszniai Szerb Köztársaságban élők közötti kapcsolatok egységét és felbonthatatlanságát vitatták meg, amelyek a kihívásokkal teli időkben egyre fontosabbá váltak. Ivica Dačić és Pásztor István Čubriloović elnökkel folytatott megbeszélésén szó esett a boszniai Szerb Köztársaság legmagasabb szintű jogalkotó intézménye megalapításának történelmi összefüggéseiről, jelentőségéről és harmincéves múltjáról. Pásztor István találkozott Milorad

Dodik, a háromtagú boszniai államelnökség szerb tagjával is, akivel megvitatta azokat a kihívásokat és nyomásgyakorlásokat, amelyekkel a boszniai Szerb Köztársaság jelenleg szembesül.

Különlegessé tették városunkat

2021. október 25. – Magyar Szó

A városházán szombaton tartották meg az ünnepséget, az elismeréseket Miloš Vučević polgármester és Kristina Karaić, a városi képviselő-testület alelnöke nyújtotta át a díjazottaknak. Az Októberi Díjat az idén a Pavle Savić Műszaki Iskolának, Borislava Perić-Ranković asztaliteniszező és paralimpiai sportolónőnek, továbbá Jaroslav Pap fotóriporternek ítélték oda, néhai kollégánk posztumusz kapta meg a rangos elismerést. Novemberi Oklevéllel a Városi Távfűtő Művek Közvéllalatát, a Radosno detinjstvo Gyermekeintézményt, az Vöröskeresztet Újvidéki Szervezetét, Marko Trifkovićot, az Újvidéki Kerékpáros Kezdeményezés alapítóját és aktivistáját, valamint az Atelje 61 faliszőnyegműhelyt tüntették ki.

Brüsszelben nem törődnek a nemzeti kisebbségekkel

2021. október 26. – Deme Dániel – Magyar Hírlap

A KMKSZ elnöke, Brenzovics László szerint bár egyes politikusok ellentéteket szítanak, a kárpátaljai magyarok és ukránok békében élnek egymással. A magyar kormány támogatása nélkül a kárpátaljai magyarok magukra lennének utalva, hangsúlyozta a Magyar Hírlapnak Brenzovics László, a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) elnöke. A politikus a kárpátaljai magyarok ellen irányuló, egyre súlyosbodó politikai támadásokról és arról is beszét, hogy Brüsszel szemet huny az EU-hoz csatlakozni kívánó országban történő jogsértések felett. „Kárpátaljára mindig is a békés egymás mellett élés volt a jellemző. A magyarság elleni provokációk, nacionalista kirohanások nem ezen a vidéken fogalmazódnak meg, hanem Belső-Ukrajnában, illetve Kijevben. A nemzetiségi béke tehát nem bomlott meg, itt ugyanis az emberek egymásra vannak utalva.” – nyilatkozta a politikus.

Lassan halad az oltakozás Kárpátalján

2021. október 25. – Karpat.in.ua

A statisztikai adatok szerint Kárpátalja az utolsó helyen áll a tervezett védőoltások beadása terén Ukrajnában. Az elmúlt napon a tervezett 6 500 ember helyett csak 1 350 személyt oltottak be, vagyis a kitűzött cél csupán 21%-a teljesült.

Takarítási akciót szervezett a Tiszta Beregszászáért Mozgalom2

2021. október 25. – Karpat.in.ua

Október 23-án helyi aktivisták fogtak hozzá a beregszászi Sztefanik utca takarításának. Lefestették a Vérke patakot átszelő híd korlátját, kihelyeztek három új kukát, emellett pedig az

árkokból és az utcában is sikerült több zsák szemetet összegyűjteni. A Tiszta Beregszászért Mozgalom nem először szervez hasonló önkéntes programot. Céljuk az, hogy minél tisztább és civilizáltabb környezetben éljék mindennapjaikat a beregszászi polgárok.

A Beregszászi járásban oltakoztak a legtöbben Kárpátalján

2021. október 25. – Kárpátalja

A Kárpátaljai Egészségügyi Minisztérium kárpátaljai osztályának október 24-ei adatai szerint lassan halad az oltakozás megyénkben. Az ukrajnai megyék közül Kárpátalján a legkisebb az oltottsági arány. Az oltottak számát tekintve első helyen a Beregszászi járás, második helyen a Huszti, míg harmadik helyen a Munkácsi járás áll. A negyedik helyet az Ungvári, az ötödik helyet a Técsői, míg az utolsó helyet a Rahói járás foglalja el.

Elektronikus sajtó

Határok nélkül

2021. október 25. – Kossuth Rádió

A bukaresti törvényszék szeptember 24-i határozata megalapozatlannak tartotta és elutasította az Erdélyi Magyar Néppárt és a Magyar Polgári Párt fúziójával létrejövő Erdélyi Magyar Szövetség bejegyzését. 30 nappal a döntésük után – egy nappal sem korábban - közzétették az indoklást, mely szerint az Erdélyi Magyar Szövetség bejegyzése azért nem lehetséges, mert annak hivatalos megnevezésében a magyar szó is szerepel. A két párt vezetőinek az indoklás birtokában immár lehetőségük van fellebbezni, melyet határidőn belül meg is tesznek, ugyanakkor emlékeztetnek: a bírósági indoklásban felhozott érv abszurd és elfogadhatatlan. Hogy miért, arról Csomortányi István, az Erdélyi néppárt elnöke beszél.

Bizonytalanság és káosz övezi a szlovákiai kórházreformot, amelyből egyelőre csak az látszik, hogy több intézményt alacsonyabb kategóriába sorolnának, ami azt jelenti, hogy a mostanihoz képest szűkülne az ellátás. A komolyabb beavatkozásokért utazniuk kellene a betegeknek. Három dél-szlovákiai kórház jövője került veszélybe: a komáromi, a rimaszombati és a királyhelmei. Döntés még nincs, de a Szövetség párt véleménye szerint a döntés előtt fontos lenne a szakmai szervezetek és a megyék véleményét is meghallgatni.

Magyarország májusban vette át az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának elnöki tisztségét fél évre. Elnöksége alatt az ország külön hangsúlyt fektetett a nemzeti kisebbségekre, melyek helyzetét egy négyrészes konferenciasorozat keretében mutatta be. Az 1. konferencia a nemzeti

kisebbségek védelmének jelenlegi helyzetéről szólt, a 2. konferencián a nemzeti kisebbségek védelmével foglalkozó kutatóintézetek és civil szervezetek mutatták be munkásságukat. A október közepén tartották meg a 3. konferenciát, mely a kisebbségvédelem jó példáit mutatta be. A napokban zárult a 4. konferencia a nemzeti kisebbségvédelem jövőjéről, amelyről Kalmár Ferenc a Külgazdasági és külügyminisztérium Magyarország szomszédságpolitikájának fejlesztéséért felelős miniszteri biztosa beszélt.

Kalmár Ferenc miniszteri biztost hallottuk. Magyarország májusban vette át az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának elnökségét, amelyet november 17-ig lát el, ezt követően a posztot Olaszországnak adja át.

Újabb szakadék keletkezhet az erdélyi társadalomban az internetes ügyintézők és az ügyeiket kizárólag hagyományos módon megoldók között – véli az Erdélystat elemzője. A statisztikai portál az erdélyi magyarság körében reprezentatív felmérést végzett az internetes ügyintézés elterjedtségéről. Ebből kiderült, hogy az internet hozzáférés vagy ennek hiánya az első akadály. Az erdélyi magyarok döntő többsége rendelkezik szükséges eszközökkel, a gyakorlatban mégis kevesebben élnek ezzel a lehetőséggel. A felmérés eredményeiről és a következtetésekről Kapitány Balázst kérdeztük.

Készül a friss misebor Gyulafehérváron! Igaz, még csak most fejeződött be a szüret az Érseki szőlőben. Szeminaristák, kispapok, kántoriskolások szüreteltek, de Kovács Gergely érsek is kilátogatott a szüretre. Veres Szteliánt, a Gyulafehérvári Római Katolikus Érsekség gazdasági igazgatóját kérdeztük.

Városuk nevezetes szülőttére, Arany Jánosra emlékeztek Nagyszalontán október 22-én, halálának 139. évfordulóján. Az istentiszteletet követően az Arany János Elméleti Líceum diákjai a költő verseiből válogattak és adtak elő egy csokorra valót, és volt Arany vetélkedő is, amely nagy népszerűségnek örvend a diákok körében.

Nyitott kapu senki tisztességes előtt ne légy bezárva - hirdeti a felújított székely kapu Csíkmenaságon, abban a Fiság-menti csíki faluban, ahol egy álom valósult meg azzal, hogy sikerült helyreállítani az Adorján-kúriát és hozzátartozó díszes kaput. Az Adorján-kúria Csík azon kevés 18-19. századi építészeti emlékei közé tartozik, melyek átvészelték a 20. század nagy átépítési hullámát, és változatlanul megőrizték eredeti formájukat. A ház jelentőségét növeli, hogy a 17. századig visszakövethető lófő székely Adorján-család, valójában hagyományos ereszes alaprajzú parasztházát kúriákhoz hasonló módon homlokzatszívekkel látta el, a két lakoszoba mennyezetét különleges módon alakította ki, és kőpincéjét dongaboltozattal, kettős lejárattal építette meg. Egyik lejárátát csigalépcsővel oldotta meg. A magyar kormánytámogatással megújult műemléket vasárnap adták át a helyi közösségnek.